

Malmö stad
Kommunstyrelsen

Datum

2025-06-05

Adress

August Palms Plats 1

Diarienummer

STK-2025-484

Yttrande**Till**

Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se med kopia till
u.uh.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss Utbildningsdepartementet - En socionomutbildning i tiden (SOU 2025:27) U2025/00722

Sammanfattning

Malmö stad ställer sig i huvudsak positiv till förslagen i ovan rubricerad remiss. Malmö stad instämmer i att socionomstudenter under utbildningen behöver få breda och djupa kunskaper i aktuella samhällsutmaningar och att socionomutbildningen även fortsättningsvis bör vara en generalistutbildning. Malmö stad är positiv till förslagen om likvärdighet vad gäller omfattning av juridik och VFU.

Det är dock viktigt att kunskaper om olika målgrupper inte ställs mot varandra. Malmö stad vill även betona vikten av att fortsatt utredning om specialistutbildningar även tar ett arbetsgivarperspektiv. Eventuella specialiseringar behöver motsvara arbetsgivarnas behov av kompetens.

Nedan följer synpunkter på förslagen.

6.1 Aktuella samhällsutmaningar

Malmö stad ställer sig positiv till förslag om att personer med funktionsnedsättning och äldre uppmärksammas och lyfts in i examensordningen. Kunskaper om funktionsnedsättningar behöver stärkas redan på utbildningsnivå, för att kunna bemöta och ha förståelse och kunskaper om målgruppens livsvillkor och behov av stöd. Inom äldreområdet krävs samverkan med hälso- och sjukvården, kulturell kompetens och förståelse för demenssjukdomar, missbruk, våld, ofrivillig ensamhet samt anhörigas behov.

Malmö stad instämmer i utredningens förslag om viktiga områden för en socionom att ha god kunskap om. Malmö stad vill dock även lyfta fram vikten av kunskaper om skadligt bruk, beroende, psykisk sjukdom och människors ekonomiska förutsättningar.

Malmö stad anser emellertid att utredningens fokus på olika målgrupper inte går i linje med den nya socialtjänstlagen, där målgrupper tonas ner.

Med utgångspunkt i de samhällsproblem som utbildningen avser att möta har utredningen fokuserat på probleminriktning och svagheter, som kan behöva stärkas. Risken är dock att man förbiser det redan välfungerande och värdefulla som också äger rum inom ramen för socionomprogrammen.

Remissen föreslår att socionomprogrammets karaktär bör bibehållas som generalistutbildning, med vissa förtydligande ramar. Malmö stad instämmer i att det är viktigt med tydligare gemensamma ramar och mer likvärdig utbildning vid olika lärosäten. Det skapar förutsägbarhet både för studenter och arbetsgivare.

När det gäller kunskaper om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet, och dess betydelse för yrkesutövningen, ser Malmö stad positivt på att detta förslag är i linje med ny socialtjänstlag.

Malmö stad är positiv till förslag om nytt examensmål ”kunskap om och förståelse för hur social utsatthet, normbrytande beteende och ungdomskriminalitet kan förebyggas och hur återfall i brott kan motverkas”. Det är betydelsefullt med ett fokus på det breda förebyggande arbetet kring normbrytande beteenden och social utsatthet bland barn och unga. Detta bör gälla generellt sett, oberoende av kopplingar till kriminalitet.

Malmö stad vill även uppmärksamma vikten av särskilt fokus på målgruppen personer med funktionsnedsättning och psykisk ohälsa med anledning av deras dubbla utsatthet. Personer med funktionsnedsättning och psykisk ohälsa löper särskild risk att bli utsatta och utnyttjade för våld, kriminella sammanhang, kriminella verksamheter och att vistas i kriminella miljöer. Det är dock viktigt att kunskaper om olika gruppers särskilda behov inte ställs mot varandra.

6.2 Arbetssätt och samverkan

Malmö stad är positiv till att examensmålen tydliggör krav på studenternas samarbetsförmåga, ledarskap, utvecklingsarbete och kritiska tänkande. Med många nyutexaminerade unga socionomer som saknar erfarenhet från socialt arbete, blir dessa färdigheter särskilt viktiga. Fältförankrade inslag, handledning och förståelse för praktiskt arbete behöver stärkas för att förbereda studenter för en komplex yrkesverklighet. Inkludering av mer praktisk träning i arbetssätt och samverkan mellan olika aktörer inom socialt arbete bedöms bidra positivt på arbetet i Malmö stad.

För de barn och unga som uppvisar olika typer av svårigheter i skolgången är skolans och skolkuratorns samverkan med socialtjänsten och andra professioner central. För att säkra rätten till utbildning för barn och unga i samhällsvård behöver socialtjänsten

och skolan fortsatt samverka. Det är en fördel att en grund till detta samarbete kan läggas redan under socionomutbildningen.

6.3 Utbildning i juridik

Malmö stad är positiv till förslaget om att utbildningen ska innehålla minst 30 högskolepoäng juridik, inte minst utifrån att det innebär en ökad likvärdighet mellan lärosätena. Juridisk kompetens är en viktig förutsättning för rättssäker handläggning och kompetens om skollagen bör inkluderas tidigt i utbildningen. Det bör övervägas att juridikkursen ska vara genomförd och godkänd innan VFU påbörjas, för att tydliggöra kopplingen mellan teori och praktik.

6.4 Verksamhetsförlagd utbildning

Malmö stad är positiv till förslag om att samtliga socionomutbildningar ska omfatta minst 30 högskolepoäng VFU. Det skapar en ökad likvärdighet mellan lärosätena, ger bättre förutsättningar för praktiskt lärande och ökad anställningsbarhet. Det är skillnad i att introducera nyexaminerade socionomer utan arbetslivserfarenhet jämfört med de som redan har arbetslivserfarenhet. Socionomer utan arbetslivserfarenhet behöver många gånger en mer djupgående introducering både i arbetet och vad det innebär att förhålla sig till en arbetsplats. Detta utöver introduceringen av yrkets målgruppsarbete. Det bör även vara möjligt att avsluta VFU om studenten inte bedöms lämplig för yrket.

Malmö stad välkomnar förslag om att arbetslivserfarenhet ska kunna beaktas vid antagning till socionomprogrammet genom alternativt urval. För att kvalitetssäkra VFU krävs att universitet och högskolor har medarbetare med erfarenhet från praktiskt socialt arbete, gärna socionomer med handledarerfarenhet. Fler nyutexaminerade socionomer och socionomstudenter med tidigare arbetslivserfarenhet förändrar förutsättningarna för verksamhetsanknytning på arbetsplatsen efter examen.

Malmö stad anser att ersättning till arbetsgivare för handledning är ett viktigt incitament för att ta emot studenter och möjliggöra anpassningar vid behov.

7.1 Utredning om förlängd socionomutbildning med examen på avancerad nivå

Malmö stad vill betona vikten av att utredningen även tar ett arbetsgivarperspektiv i frågan. Det är viktigt att eventuella specialiseringar motsvarar efterfrågan på den kompetens som arbetsgivarna behöver.

Eftersom förankringen till praktik är så central är det önskvärt att utredningen överväger specialistutbildningar som ger yrkesverksamma socionomer, som har arbetat ett tag, möjlighet att vidareutbilda sig på ett sätt som känns relevant för dem och deras arbetsområde.

Ordförande

Katrin Stjernfeldt Jammeh

Sekreterare

Nicklas Löfström

Helena Nanne (M) och Håkan Fäldt (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande. Anton Sauer (C) reserverar sig mot beslutet till förmån Helena Nannes (M) yrkande. Magnus Olsson (SD) och Ander Olin (SD) reserverar sig mot beslutet och avser lämna in en skriftlig reservation.